

politiske Himmel. Og der er Tegn til, at der lægges saadanne Hindringer i Vejen for denne Afrustningskonference som Følge af den konservative Sky, der ligger over England, at man ikke med Sikkerhed kan vente, at Konferencen kommer — rent bortset fra, at det slet ikke vil være nødvendigt at afvente den, da jeg naturligvis for mit Vedkommende mener, at Danmark frit kan afruste ogsaa uden Hensyn til denne Konference. Det ærede Medlem Hr. Pürschel har om Forslaget nærmest indskrænket sig til at prøve at sige en Morsomhed om den højtærede Forsvarsminister, og de Udtalelser, der faldt fra det ærede Medlem, frister ikke til Modsigelse her; det kan jo være, der kommer nogle Udtalelser senere, som det er Umagen værd at tage op. Men foreløbig var det kun et Tilløb til en Morsomhed, som nærmest var af sørgmunter Art, uden at det ærede Medlem dog egentlig kom saa højt som Forbilledet ude paa Nørrebro.

Derimod vil jeg gerne udtale min Glæde over de Udtalelser, der faldt fra det ærede Medlem Hr. Rode, idet jeg af disse Udtalelser udleder et Haab om, at der her i Tinget kan blive Flertal for en tilfredsstillende Ordning, efter at Sagen er blevet behandlet i et Udvalg.

Jeg skal derefter fremsætte nogle almindelige Bemærkninger om Faren ved at bibringe et Folk Troen paa, at vi kan løse, selv den mindste militære Opgave. Vi har sørgelige Eksempler derpaa fra Tiden før 1864. De fleste af os er jo ikke yngre, end at vi har kendt mange Mennesker, der har oplevet den for os og for Landet saa sørgelige Tid, og vi har af gamle Folk hørt, med hvilken Tillid det danske Folk da gik frem, stolende paa Dannevirkestillingen, den, om hvilken man mente, at ingen Tysker kunde forcere den. Folket var bibragt den Tro, og der var en Tro paa Hæren, en stærk Tro paa Hæren. Det gav sig Udtryk i Tale og i Skrift fra den Tid, og det gav sig Udtryk i Sange. Sange er jo aktuelle for Tiden, og der var den Gang, for ogsaa at bruge et aktuelt Udtryk, ikke saa faa „Slagsbroderviser“ paa Folkets Læber. Jeg kan saaledes nævne den den Gang saa bekendte „Nu skal vi nok atter med Preusserne slaas“. Ja, man tog det som noget, der var saa lige til, og som man nok skulde klare, fordi man havde Troen paa Dannevirkestillingen og Troen paa Hæren. Og man havde en anden Sang:

„Og Preusserne de saa voldsomt true
at ville opæde vort Fødeland,
men de skal føle Kanonens Lue,

thi Krudt og Bly har den danske Mand.
Nu kommer Flaadens de raske Dreng,
thi de har ventet Kommersen længe,
Soldaten stiller i Mark og Enge,
den danske Krigsmagt staar som en Mur.“

Ja, det var vældige Ord, og de var dog paa alles Læber, ogsaa paa det jævne Folks Læber, fordi der var bibragt Folket Troen paa Dannevirkestillingen og paa den danske Hær. Nu skal jeg ikke haane de stakkels Mennesker, som den Gang maatte lade Livet, fordi man stolede paa Hæren. De gjorde deres Pligt, ja, de gjorde mere end deres Pligt. Men det danske Folk maatte jo bære Skaden, og fremfor alt maatte de Folk bære Skaden, som boede Syd for den gamle Grænse. Vi kender alle den uheldige Krigs Udfald, men selv midt under Krigen, da man havde faaet den første Følelse af Afmagten, stolede man jo fremdeles paa Hæren og vovede at tro paa, at det kunde bedre sig, at Lykken kunde vende sig, forsømte at redde, hvad reddes kunde, og saa fik vi den sørgelige Kamp ved Dybbøl, hvis Udfald vi ogsaa alle kender — alt sammen, fordi man troede paa Hæren, og fordi man troede paa de Forsvarsforberedelser, der var truffet.

Og vi kender jo alle 80ernes Fæstningsrummel, vi kender Historien om Københavns Befæstning, og vi alle i denne Sal har vel døjet adskillige Forsvarstaler i den Tid, hvor alting drejede sig om at forsvare København. København skulde gøres til en befæstet By, for saa længe den ikke var taget, var Danmark ikke taget. Og den kunde forsvares, sagde de sagkyndige, Fæstningen kunde holde. Den kunde i alt Fald holde, til vi fik Hjælp, sagde man; man turde ikke sige det helt og fuldt. Men fra Hundreder af Talerstole prædikede danske Officerer den Gang Københavns Befæstnings Fortræffelighed. Danske Officerer rejste Land og Rige rundt, og en nu afdød bekendt Politiker betegnede dem med Udtrykket „vandrende Lirekasser“. Men de gjorde deres Gerning og fik virkelig rejst en betydelig Stemning her i Landet for Københavns Befæstning, som ganske vist blev til ved et Provisorium, ved faa Mænds Gerning overfor Folkets Flertal. Men der var virkelig Folk her i Landet, der ogsaa troede paa den. Nu har man jo for længst forladt det Standpunkt. Nu er vi alle klare over, at Københavns Befæstning ingen Nytte var til, og at den ikke kunde løse den Opgave, der var sat den. Men det er farligt at bibringe et Folk Troen paa noget, som ikke kan holde.

Og nu endelig Ordningen af 1922. Er